

ЖИТТЯ, ВІДДАНЕ РІДНОМУ КРАЮ

Ім'я Віри Никанорівни Жук — відомого вченого-краєзнавця, кандидата історичних наук, заслуженого працівника культури України, лауреата премії імені Самійла Величка добре знане не лише на Полтавщині, але і далеко за її межами.

Автор понад 800 наукових, науково-популярних і публіцистичних праць, В. Жук надзвичайно ретельно ставилася до роботи з історичними джерелами. Цьому, зокрема, сприяла її освіта. Адже вона з відзнакою закінчила в 1955 році архівне відділення історичного факультету Київського державного університету імені Тараса Шевченка, де під керівництвом уславленого професора Вячеслава Стрельського оволоділа всіма тонкощами джерелознавства, архівознавства та спеціальних історичних дисциплін. Потім з 1955 по 1977 роки вона трудилася на посадах старшого наукового співробітника і завідувача відділу Державного архіву Полтавської області.

Як досвідченого знавця архівних джерел, Віру Жук залучили до створення 26-томної «Історії міст і сіл Української РСР» (1967). Для цього унікального видання вона підготувала понад десятка нарисів із минулого міст, селищ міського типу і великих сіл. Відтоді розпочався її шлях у велику науку. Статті Віри Никанорівни постійно друкувалися в «Українському історичному журналі», «Архівах України», місцевій пресі. А в 1977 році вона захистила кандидатську дисертацію на тему «Громадськість України в російсько-болгарських відносинах 60 — 70-х років XIX століття».

Протягом 1978 — 1988 років В. Н. Жук працювала старшим викладачем, а потім доцентом кафедри історії СРСР і УРСР Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка. Вона прекрасно читала лекції з історичного краєзнавства, керувала написанням курсових робіт з історії

Полтавщини, регулярно виступала зі статтями й повідомленнями про минуле краю в засобах масової інформації.

Вийшовши на пенсію в 1988 році, Віра Никанорівна повністю поринула в науково-дослідницьку роботу. За її ініціативи та активної участі видається краєзнавча серія публікацій «Наш рідний край» (1990 — 1992). Одна за одною виходять з друку її монографії й брошури: «Із сивої давнини. Нариси з історії України та Полтавщини. 7 ст. до н.е. — 8 ст. н.е.» (1996); «Полтавський Хрестовоздвиженський монастир» (1993); «Перлина Козельщини. Сторінки з історії Козельщинського Різдва Богородиці жіночого монастиря» (2004); «Долею пов'язані з Україною: Нариси з історії німецьких колоній на Полтавщині, про долю її нащадків і відродження німецьких товариств у краї» (2006) та інші.

Останньою її публікацією став написаний у співавторстві з татарським ученим Ф. Г.-Х. Нурутдіновим посібник для викладачів, учителів і студентів «Новий погляд на історію Полтавщини й України (за давньоболгарськими літописами)», що вийшла з друку в рік смерті В. Н. Жук (2008).

12 квітня 2012 року на фасаді корпусу № 1 Державного архіву Полтавської області, де понад двадцять років пропрацювала Віра Жук, їй було урочисто відкрито гранітну меморіальну дошку (скульптор Сергій Козлов). Виступаючи на мітингу з цієї нагоди, голова Полтавської обласної ради Іван Момот, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі Олексій Нестуля, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка Микола Степаненко, відмінник освіти України, учитель-краєзнавець Григорій Сердюк, директор Державного архіву Полтавської області Галина Білоус високо оцінили вклад В.Н. Жук у розвиток української науки, підготовку кадрів учителів, архівістів, у виховання студентської та учнівської молоді.

У заході взяли участь сестра Віри Никанорівни — Ольга Писарева, секретар Полтавської і Миргородської єпархії Української православної церкви протоієрей Михаїл Волощук, а також колеги та учні відомого дослідника-краєзнавця.

О. П. Єрмак